

Η αρετή της μετανοίας στο επίκεντρο της Πνευματικής Διδαχής του Σερρών Θεολόγου για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Σερρών και Νιγρίτης](#)

Για την αρετή της μετανοίας και την κυρίαρχη θέση που κατέχει στην επίπονη και λυτρωτική προσπάθεια της κάθαρσης της ψυχής και του σώματος με σκοπό την ένωση μας με τον Θεό, κάνει λόγο, μεταξύ άλλων, ο [Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρών και Νιγρίτης κ. Θεολόγος](#) μέσα από τη φετινή Ποιμαντορική και Πνευματική Διδαχή για την Αγία και [Μεγάλη Τεσσαρακοστή](#)

Ο Σεβασμιώτατος επισημαίνει ότι ο κύριος σκοπός της Μεγάλης Τεσσαρακοστής «είναι ή, διά τῆς μετανοίας, τῆς θερμῆς προσευχῆς, τῆς θεαρέστου νηστείας, τῆς φιλανθρώπου ἐλεημοσύνης, τῆς ἀγίας ταπεινοφροσύνης, τῆς μυσταγωγικῆς λειτουργικῆς μας ζωῆς, τῆς καλλιεργείας τῶν θεοειδῶν ἀρετῶν, πνευματικὴ μας προετοιμασία, νά ὑποδεχθοῦμε, «ψυχαῖς καθαραῖς καί ἀρρυπώτοις χεῖλεσι», τόν πρὸς τό ἐκούσιον Πάθος ἐρχόμενον γλυκύτατο Νυμ-φίο τῶν ψυχῶν μας, τόν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστόν, νά βιώσουμε φωτιστικῶς τά Ἄχραντα καί κοσμοσω-τήρια

Πάθη Του καί νά κοινωνήσουμε σωστικῶς τή ζωή, τήν ἐλπίδα καί τή θεία εὐφροσύνη πού χαρίζει ἡ ἔνδοξη Ἀνάστασή Του».

«Ύψιστος σκοπός τῆς ζωῆς μας εἶναι ἡ θεοκοινωνία, ἡ κατά χάριν δηλαδή ἔνωσή μας μέ τόν Θεό», σημειώνει σε ἄλλο σημείο ο Σεβασμιώτατος.

«Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται ἀφοῦ πρῶτα καθαρίσουμε ψυχή καί σῶμα ἀπό τούς ἐφάρματους ρύπους μέ τήν μετάνοια καί μέ τά θεραπευτικά ἐκεῖνα μέσα πού ἡ Ἐκκλησία μας, ὡς ἡ ταμειοῦχος τῆς θείας χάριτος, διαθέτει. Σ' αὐτήν τήν ἐπίπονη ἀλλά λυτρωτική προσπάθεια, πού ἀφορᾷ σ' ὁλόκληρη τήν ζωή μας, ἡ μετάνοια, ὡς ὁ νέος νοῦς, ὡς «θυγατέρα ἐλπίδος καί ἄρνησις ἀπελπισίας» (Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος), ἔχει κυρίαρχη θέση. Μετάνοια σημαίνει συνολική ἀλλαγὴ τοῦ νοῦ, ὅχι μία λύπη γιά τά λάθη τοῦ παρελθόντος, ἀλλά μία θεμελιώδης μεταμόρφωσις τῆς ὁράσεώς μας, ἕνας νέος τρόπος νά βλέπουμε τόν ἑαυτό μας, τούς συνανθρώπους καί τόν Θεόν. Μετάνοια σημαίνει πῶς δέν κοιτάζω πρός τά κάτω στίς δικές μου ἐλλείψεις ἀλλά πρός τά ἐπάνω, στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Μετάνοια εἶναι ἡ μεταστροφή καί ἐπανατοποθέτηση τοῦ κέντρου τῆς ζωῆς μας στήν Ἁγία Τριάδα», προσθέτει μεταξύ ἄλλων.

Αναλυτικά ἡ φετινὴ Ποιμαντορική καί Πνευματική Διδασχὴ τοῦ Μητροπολίτη Σερρών καί Νιγρίτης κ. Θεολόγου γιά τὴν Ἁγία καί Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή:

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΧΗ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΙΣΟΔΩ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΚΑΙ
ΜΕΓΑΛΗΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΝ

Πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

«Ἐτρώθημεν τῇ ἁμαρτίᾳ· ἰαθῶμεν τῇ μετανοίᾳ· διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ διάβολος ἔτρωσε· διὰ τῆς μετανοίας ὁ Χριστὸς ἐθεράπευσεν». (Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος).

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Ἡ ἀγάπη καί τό πλούσιον ἔλεος τοῦ Θεοῦ ὁδήγησε καί πάλιν ἐφέ-τος τά βήματά μας στό κατώφλι τῆς πιό κατανυκτικῆς καί ψυχοτρόφου περιόδου ὁλο-κλήρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, τήν Ἁγία καί Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή. Γιά τήν ἁγία ὀρθόδοξο Ἐκκλησία μας ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή ἀπο-τελεῖ τήν ἀκένωτη πηγὴ πού δια-ποτίζει μέ τά ζωηφόρα νάματά της ὁλόκληρη τήν πνευματικὴ μας ζωή καί εὐ-σέβεια. Ὁ κύριος σκοπός τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς εἶναι ἡ, διὰ τῆς

μετανοίας, τῆς θερμῆς προσευχῆς, τῆς θεαρέστου νηστείας, τῆς φιλανθρώπου ἐλεημοσύνης, τῆς ἁγίας ταπεινοφροσύνης, τῆς μυσταγωγικῆς λειτουργικῆς μας ζωῆς, τῆς καλλιιεργείας τῶν θεοειδῶν ἀρετῶν, πνευματική μας προετοιμασία, νά ὑποδεχθοῦμε, «ψυχαῖς καθαραῖς καί ἀρρυπώτοις χεῖλεσι», τόν πρός τό ἐκούσιον Πάθος ἐρχόμενον γλυκύτατο Νυμ-φίο τῶν ψυχῶν μας, τόν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστόν, νά βιώσουμε φωτιστικῶς τά Ἄχραντα καί κοσμοσω-τήρια Πάθη Του καί νά κοινωνήσουμε σωστικῶς τή ζωή, τήν ἐλπίδα καί τή θεία εὐφροσύ-νη πού χαρίζει ἡ ἔνδοξη Ἀνάστασή Του. Ἡ Ἐκκλησία μας μέ τήν ωραί-α εὐχή τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας τῆς Προηγιασμένης θείας λειτουργίας, μᾶς εἰσάγει στό κατανυκτικό κλίμα τῆς ἁγίας αὐτῆς περιόδου καί μᾶς διδάσκει φιλοστοργῶς ὅτι ὡς τέκνα τῆς χάριτος καί τῆς εὐλογίας ὀφείλουμε νά δοξάζουμε τόν Ἅγιο Τριαδικό Θεό, πού μᾶς ἀξιώνει νά εἰσέλθουμε στήν πάν-σεπτη περίο-δο τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς «πρός καθαρισμόν ψυχῶν καί σωμά-των, πρός ἐγκράτειαν παθῶν, πρός ἐλπίδα ἀναστάσεως». Ἡ χριστια-νική μας ζωή καί ὁ διά τῆς μετανοίας πνευματικός μας ἀγώνας ἔχουν ὑψηλό νό-ημα καί ἅγιο στόχο. Ὑψιστος σκοπός τῆς ζωῆς μας εἶναι ἡ θεοκοινω-νία, ἡ κατά χάριν δηλαδή ἔνωσή μας μέ τόν Θεό. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται ἀφοῦ πρῶτα καθαρίσουμε ψυχή καί σῶμα ἀπό τούς ἐφάμαρτους ρύπους μέ τήν μετάνοια καί μέ τά θεραπευτικά ἐκεῖνα μέσα πού ἡ Ἐκκλησία μας, ὡς ἡ ταμειοῦχος τῆς θείας χάριτος, διαθέτει. Σ' αὐτήν τήν ἐπίπονη ἀλλά λυτρωτική προσπάθεια, πού ἀφορᾷ σ' ὁλόκληρη τήν ζωή μας, ἡ μετάνοια, ὡς ὁ νέος νοῦς, ὡς «θυγατέρα ἐλπίδος καί ἄρνησις ἀπελπισίας» (Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος), ἔχει κυρίαρχη θέση. Μετάνοια σημαίνει συνολική ἀλλαγὴ τοῦ νοῦ, ὅχι μία λύπη γιά τά λάθη τοῦ παρελθόντος, ἀλλά μία θεμελιώδης μεταμόρφωσις τῆς ὁράσεώς μας, ἕνας νέος τρόπος νά βλέπουμε τόν ἑαυτό μας, τούς συνανθρώπους καί τόν Θεόν. Μετάνοια σημαίνει πῶς δέν κοιτάζω πρός τά κάτω στίς δικές μου ἐλλείψεις ἀλλά πρός τά ἐπάνω, στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Μετάνοια εἶναι ἡ μεταστροφή καί ἐπανατοποθέτηση τοῦ κέντρου τῆς ζωῆς μας στήν Ἁγία Τριάδα.

Ἀτελής καί ἀσθενής ἀπό μόνη της ἡ ἀνθρωπίνη φύση εὐ-κολα δελεάζεται καί παρασύρεται ἀπό τά θέληγτρα τῆς ἁμαρτίας. Ἐπειδή δε κατά τόν λόγο τῆς Ἁγίας Γραφῆς κανένας δέν εἶναι καθα-ρός ἀπό τόν ρύπο τῆς ἁμαρτίας, γι' αὐτό καί κάθε ἡμέρα τῆς ζωῆς μας ὁ-φείλουμε νά ἀγωνιζόμεθα διά τῆς μετανοίας γιά τήν πνευματική μας ἀναζωογόνηση, σταθεροποίηση καί εὐτονία. Ἡ ἁμαρτία συνιστᾷ ἀποστασία ἀπό τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἐνα θέλημα βαθειά φιλάνθρωπο καί σωτήριο. Ἡ θεραπεία τῆς ἁμαρτίας καί τῶν συνεπειῶν της πραγματοποιεῖται διά τῆς παντοδυνάμου χάριτος τοῦ Θεοῦ, πού ἐνυπάρχει στήν φύσιν καί τήν ἀποστολήν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας μας. Αὐτό εἶναι τό ἔργον τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ θεραπεία τῶν συνεπειῶν τῆς ἁμαρτίας καί ἡ ἀποκατάστασις τοῦ ἀνθρώπου στήν περιωπή καί τήν λαμπρότητα τῆς χριστοζωῆς. Ὁ ποτέ ἄσωτος υἱός διὰ τῆς μετανοίας ἔρχεται

«εἰς ἑαυ-τόν» καί ἐπιστρέφει στόν φυσικόν του χῶρον, στόν οἶκο τοῦ Πατέρα Του, σεσωσμένος καί θεραπευμένος. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὁ πνευματικός μας Οἶκος, διδάσκει ὅτι διὰ τῆς ἀκτίστου θείας χάριτος παρέ-χεται ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν καί διὰ τοῦ πνευματικοῦ μας ἀγῶνος ἐξα-σφαλίζεται ἡ πνευματική μας πρόοδος καί ἡ σταθεροποίησις στήν ἀγιότητα.

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Στό πνευματικό στάδιο τῶν ἀρετῶν πού ἀνοίγει ἀπό σήμερα μέ τήν τέλεση τοῦ πρώτου Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ, ἡ ἁγία Μητέρα καί πνευμα-τική μας τροφός ἁγία ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, κα-λεῖ ὅλους μας νά εἰσέλθουμε μέ χαρά, ἀγωνιστικό φρόνημα, φιλότιμη διάθεση, ἐλεύθερη ἐπιλογή, αἰσιοδοξία καί ἀποφασιστικότητα γιά νά ἐργασθοῦμε τά ἔργα τοῦ φωτός. Σ' αὐτήν τήν σωτήρια πορεία πρὸς συνάντησιν τοῦ Κυρίου μας ἡ μετάνοια, ὡς σωτήρια ἐπιλογή ζωῆς, ἐλευθερίας καί ἐν Χριστῷ ἐλπίδος, ἀποτελεῖ τόν ἀκρογωνιαῖο λίθον τῆς προσπάθειάς μας, πού εὐοδοῦται, αὐξάνει καί καρποφορεῖ χάρις στήν φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Ἀληθῶς ἔχομεν φιλόφιλανθρωπον Θεόν καί Πατέρα πού ἀναμένει πάντοτε τήν ἐπιστροφήν «τοῦ ἀσώτου υἱοῦ». Ἔχομεν ἔμπειρον καί φιλόστοργον Ποιμένα πού ἐξῆλθεν στούς κρημνούς τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς σέ ἀναζήτησιν τοῦ πλανηθέντος προβάτου. Ἔχομεν παντοδύναμον Κύριον πού ἦλθεν στόν κόσμον «ἵνα λύσῃ τά ἔργα τοῦ διαβόλου» (Α' Ἰωάννου 3, 8). «Ἄν ἔχῃς ἁμαρτίες, καί ποιός ἄραγε δέν ἔχει; λέγει τό Γεροντικόν, νά μήν ἀπελπιστεῖς! Καί ἂν κάθε μέρα ἁμαρτάνεις, νά μετανοεῖς καθημερινά. Γιατί ἡ μετάνοια εἶναι τό φάρμακο κατὰ τῶν ἁμαρτημάτων, εἶναι ἡ πρὸς τόν Θεόν παρρησία, εἶναι ὄπλο κατὰ τοῦ διαβόλου, εἶναι ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας, εἶναι ἡ ἀναίρεση τῆς ἀπόγνωσης. Ἡ μετάνοια μᾶς ἀνοίγει τόν οὐρανόν καί μᾶς εἰσάγει στόν Παράδεισο».

Εἶθε ὁ φιλόφιλανθρωπος Κύριος καί φιλόστοργος Δεσπότης τῆς ζωῆς μας, μέ τίς ἀκοίμητες πρεσβεῖες τῆς Παναγίας Μητέρας Του καί ἀκαται-σχύντου σκέπης ὅλων τῶν ἀνθρώπων καί μέ τίς μεσιτεῖες ὅλων τῶν ἀγί-ων Του, νά ἀξιῶσιν ὅλους μας κατ' αὐτήν τήν ἁγίαν Τεσσαρακοστήν «τόν ἀγῶνα τόν καλόν ἀγωνίσασθαι, τόν δρόμον τῆς νηστείας ἐκτελέσαι, τήν πίστιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι, τάς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι, νικητάς τε τῆς ἁμαρτί-ας ἀνα-φανῆναι καί ἀκατακρίτως φθᾶσαι προσκυνῆσαι καί τήν ἁγίαν Ἀνά-στασιν». Γένοιτο.

Εὐλογημένη καί σωτήρια Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Διάπυρος εὐχέτης ὅλων σας πρὸς τόν Κύριον

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

† Ὁ Σερρῶν καί Νιγρίτης Θεολόγος